

КОМП'ЮТЕРНА ПРОГРАМА ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ АКВААЕРОБІКОЮ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВУЗУ

Оксана ФАНИГІНА

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Актуальність. Останнім часом спостерігається бурхливий розвиток оздоровчої фізичної культури, що розглядає здоров'я людини у тісному взаємозв'язку з рівнем її рухової активності, енергетичним потенціалом та способом життя. Такий підхід у повній мірі відповідає державній політиці у галузі фізичного виховання і спорту, котра передбачає розв'язання пріоритетної проблеми – зміцнення здоров'я населення засобами фізичного виховання, формування соціальної орієнтації на здоровий спосіб життя. Рішення цих проблем можливе за допомогою технологій, що базуються на широкому застосуванні масової комп'ютерної технології.

Мета дослідження полягала у розробці комп'ютерної програми фізкультурно-оздоровчих занять аквааеробікою зі студентками у навчальному процесі вузу.

Результати дослідження та їх обговорення. Основною метою аналізу літературних даних була реалізація обґрунтованої у дослідженнях технології комп'ютерної версії апробованих на практиці усереднених програм занять аквааеробікою та моделювання індивідуальних програм занять [1, 2, 4, 7, 9].

Ураховуючи зацікавленість студенток новим видом фізкультурно-оздоровчих занять – аквааеробікою, а також необхідність забезпечення індивідуального підходу у процесі таких занять, нами було розроблено програму “Aquastudent +”. Програма складається з трьох основних розділів: „Комп'ютерне моделювання”, „База вправ” та „Оздоровчі програми” (рис. 1).

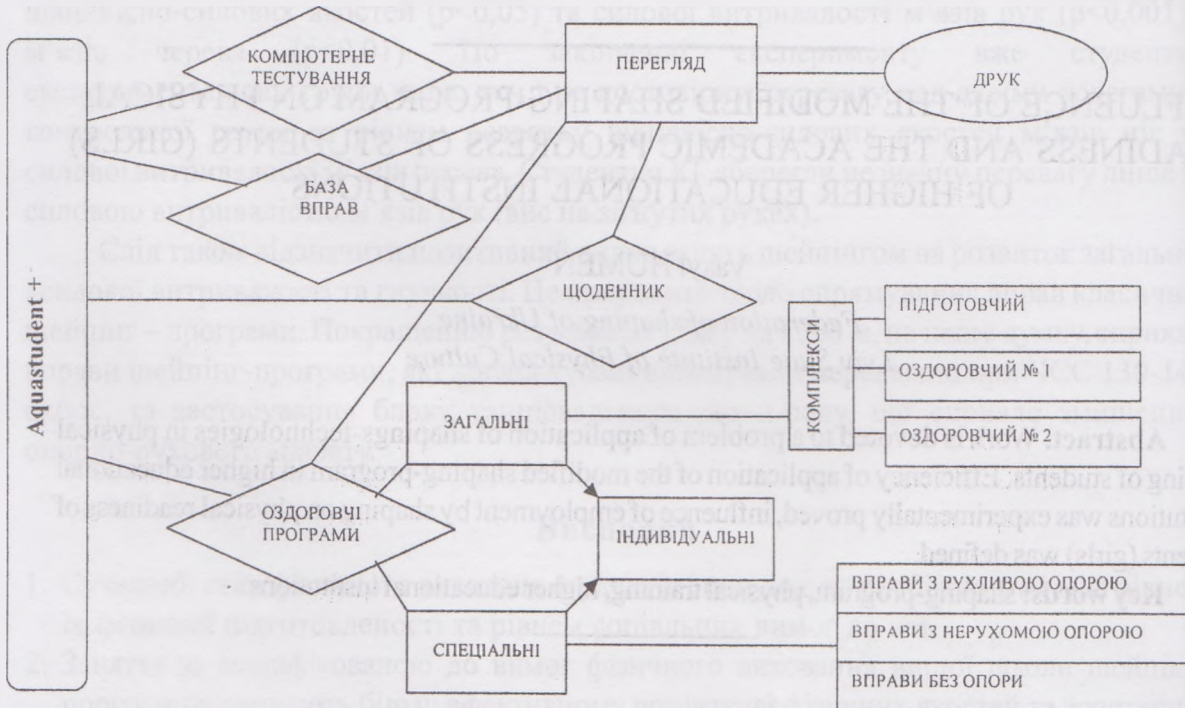

Рис. 1. Структура комп'ютерної програми “Aquastudent +”

У комп'ютерному класі користувач має можливість пройти тестування за програмою "Aquastudent +", отримати оздоровчу програму, відповідну до рівня фізичної підготовленості, отримати первинну інформацію про аквааеробіку, занести дані та комплекс вправ до „Щоденника самоконтролю” і роздрукувати його, а також ознайомитися із інструкцією користувача комп'ютерної програми.

Зміст комп'ютерної програми. Розроблена програма складається з трьох блоків: аквааеробіка, оздоровчі програми, функції забезпечення.

Блок „Аквааеробіка” включає розділи: „Загальні теми” та „Здоров'я”. У розділі „Загальні теми” зібрано загальні відомості та вимоги до оздоровчих занять в умовах водного середовища, структура та організація занять, а також використані предмети та обладнання. У розділі „Здоров'я” об'єднано питання контролю і самоконтролю у процесі занять, засоби відновлення та загартування.

Для розробки блоку „Оздоровчі програми” використовувалися рекомендації авторів [3, 5, 6, 8]. Оздоровчі програми представлено у трьох варіантах: загальні, індивідуальні та спеціальні оздоровчі.

Таблиця 1

Формування оздоровчих програм у комп'ютерній програмі „Aquastudent +”

Основні відомості про програму	Рівень ФП		
	Низький, нижчий за середній	Середній, вищий за середній	Високий
1	2	3	4
Загальна тривалість занять	40 – 45 хв.	45 – 50 хв.	55 – 60 хв.
Загальна інтенсивність етапів занять	Низька	Середня	Висока
Швидкість рухів	Низька	Середня	Висока
Розминка (розігрівачі та підготовчі вправи, що викликають підвищення пульсу)	Низька інтенсивність і невелика тривалість – 12 – 20 хв.	Середня інтенсивність і тривалість – 10 – 15 хв.	Висока інтенсивність і тривалість – 10 хв.
Основний етап (включаються вправи на зміцнення серцево-судинної системи, розвиток м'язової сили та витривалості)	Низька інтенсивність і невелика тривалість – 10 – 15 хв.	Середня інтенсивність і тривалість – 20 – 30 хв.	Висока інтенсивність і тривалість – 30 – 45 хв.
Додатковий етап (вправи на розтягування та розслаблення)	Низька інтенсивність і велика тривалість – 10 – 13 хв.	Середня інтенсивність і тривалість – 5 – 10 хв.	Висока інтенсивність і невелика тривалість – 5 – 10 хв.
Інтенсивність занять	60 – 65 % ЧСС макс	65 – 70 % ЧСС макс	75 – 85 % ЧСС макс
Кількість занять на тиждень	3 рази по 40 хв.; через 2 міс. – 2 рази по 45 хв.	2 рази по 45 хв.; через 1 міс. – 2 рази по 50 хв.	2 рази по 55 хв.; через 3 тиж. – 2 рази по 60 хв.
Методичні рекомендації	Переважають аеробні вправи (75 % від загального часу занять), виключаються серії високої інтенсивності	2/3 – аеробні вправи	Комплексна спрямованість. Припустимі навантаження змішаної спрямованості

До загальних програм включено три комплекси вправ, котрі відповідають певному рівню фізичної підготовленості (РФП) студенток:

- початковий – низькому і нижчому за середній РФП;
- оздоровчий № 1 – середньому і вищому за середній РФП;
- оздоровчий № 2 – високому РФП.

Загальні програми мають єдину оздоровчу спрямованість і різняться добором використовуваних засобів і рекомендованим навантаженням. Вибір програм здійснюється після проходження тестування.

Спеціальні програми передбачають розв'язання окремих завдань: розминка, відновлення або розтягування; вплив на „проблемні зони”.

Індивідуальні програми формуються з урахуванням індивідуальних особливостей та рекомендацій викладача з фізичного виховання.

До „функцій забезпечення” відносять: виклик бази вправ (банк вправ); виклик „Щоденника” (блок пам'яті); перегляд комплексів вправ; друк.

Тестування студенток, формування групових та індивідуальних оздоровчих програм. Для вибору програми фізкультурно-оздоровчих занять аквааеробікою здійснюється тестування за такими показниками: вік; зріст; маса тіла; рівновага Фламінго; стрибок у довжину з місця; піднімання тулуба у сід; вис на зігнутих руках; човниковий біг; кистьова та станова динамометрія; диференціювання сили; проба Штанге; проба Генчі; біг 100 і 2000 м. Рівень фізичної підготовленості визначається за дванадцятьма показниками. Отриманій під час тестування загальній оцінці (сума балів) 0 – 84 бали відповідає початковий комплекс, 85 – 192 бали – оздоровчий комплекс № 1 і 193 – 240 балів – оздоровчий комплекс № 2.

У розроблених програмах визначено величини навантаження (тривалість занять, їх кількість на тиждень, кількість серій вправ, характер відпочинку тощо) та їхня структура у комп'ютерній програмі „Aquastudent + ” (табл. 1). До більш складної програми переходять у випадку поліпшення рівня фізичної підготовленості. Усі програми спрямовані на комплексне розв'язання завдань оздоровчої спрямованості.

Висновок. Розроблена комп'ютерна програма „Aquastudent +” орієнтована на студентський контингент і дозволяє студентам підтримувати рівень фізичної підготовленості.

Література

1. Волков В.Ю. Компьютерные технологии в физической культуре, образовательной деятельности и образовательном процессе // Теория и практика физ. культуры. – 2001. – № 4. – С. 60 – 63.
2. Компьютерное программирование оздоровительных физических упражнений / В.Д. Сонькин, В.А. Заикин, В.В. Зайцев и др. // Теория и практика физ. культуры. – 1988 – № 6 – С. 5 – 6.
3. Компьютерная оценка “уровня здоровья” в условиях вуза и массовой физической культуры / О.Н. Московенко, Т. А. Черкашина, Н.С. Дедичкина и др. // Спорт и здоровье: Тез. докл. XXV (юбилейной) Всесоюз. конф. по спортивной медицине. – М., 1991. – С. 69 – 71.

- Кудрявцев В.В., Раевский С.Г. Создание компьютерных технологий для массовой физической культуры // Теория и практика физ. культуры. – 1993. – № 8. – С. 14 – 18.
- Буренс Д. Аквааэробика: упражнения в воде: Пер. с англ. – М.: Фаир-Пресс, 2000. – 256 с.
- Селуянов В.Н. Технология оздоровительной физической культуры. – М.: Спорт-Академ-Пресс, 2001. – 172 с.
- Степій О.В. Комп'ютерні технології диференціації процесу фізичного виховання студентів (на прикладі навчання плавання): Автореф. дис. ... канд. наук фіз. вих. – Львів, 2002. – 24 с.
- Фоменко В.И., Сбруев Ю.И. Компьютерная диагностика физического состояния населения // Физическая культура и здоровый образ жизни. Физическая культура и проблемы жизнедеятельности человека (рациональное питание, гигиена, иммунологические аспекты и др.): Материалы всесоюз. науч.-практ. конф. – М., 1990. – С. 199 – 200.
- Криво Л.В. Оптимізація процесу фізичного виховання в аграрних вищих навчальних закладах України з використанням комп'ютерних технологій): Автореф. дис. ... канд. наук фіз. вих. – Львів, 2003. – 20 с.
- Шекман С. Компьютерная тренировка: [Об оздоровительных системах] // Физкультура и спорт. – 1991. – № 7. – С. 15 – 18.

THE COMPUTER PROGRAM OF HEALTH-RELATED AQUAAEROBIC TRAININGS IN EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER SCHOOL

Oksana FANYGINA

National university of physical training and sports of Ukraine

Abstract. The article presents materials describing constructive and introduction activity of "student + computer program in educational process in higher school.

Key words: students, computer technology, the health-related program, physical readiness, aquaerobics.